

وبینار سراسری تجارب مراقبت در منزل

پزشکی، پرستاری و مامایی

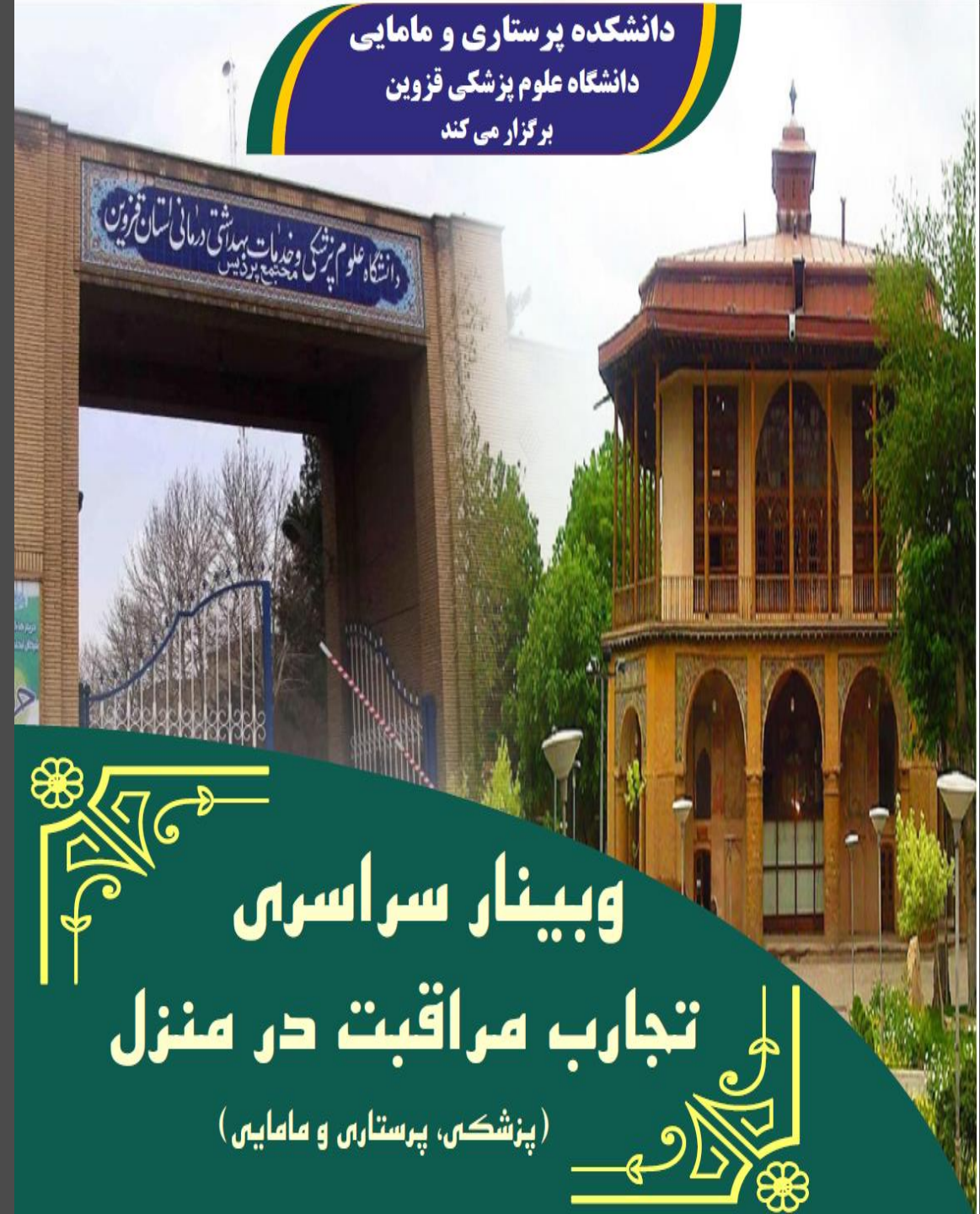
دانشگاه علوم پزشکی قزوین

ارائه سخنرانی

عنوان: بررسی هزینه – اثربخشی مراقبت در منزل به عنوان رویکرد نوین برای جایگزینی مراقبت های بیمارستان

وبینار سراسری

تجارب مراقبت در منزل

(پرستاری، پرستاری و مامایی)

ارائه دهنده

مونا رجبی

دانشجو کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی ، دانشکده بهداشت
، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین ، قزوین ، ایران

اسامی نویسندگان

مونا رجبی

دانشجو کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی درمانی ، دانشکده بهداشت ، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین ، قزوین ، ایران

روح الله کلهر

دانشیار مدیریت خدمات بهداشتی درمانی ، دانشکده بهداشت ، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین ، قزوین ، ایران

۱

۲

مقدمه و هدف

ماهیت در حال تغییر مراقبت، رقابت بین سیاستگذاران، مدیران، ارائه دهندگان، پرداخت کنندگان و مصرف کنندگان خدمات مراقبت سلامت را تشدید کرده است. هزینه های رو به افزایش مراقبت سلامت و منابع اندک، سیاستگذاران و ارائه دهندگان خدمات را مجبور نموده برای تامین هزینه های روز افزون مراقبت با کیفیت، تلاش کنند. از طرفی جامعه امروزی در تمام دنیا با تغییرات دموگرافیک جمعیت و افزایش هزینه های سلامتی روبرو است. تغییرات سریع توزیع جمعیتی در سطح جهان به سوی جوامع سالمند، افزایش امید به زندگی و افزایش هزینه های بستری در بیمارستان سبب گردیده است تا خدمات بهداشتی درمانی به مدل های جدید مراقبتی بیمار محوری روی آورند، و محیط مراقبتها از بیمارستانها به منازل تغییر کنند. در این میان، سیستم های مراقبت های بهداشتی جهانی را به سمت ارائه خدمات مراقبت در منزل سوق داده است.

سازمان بهداشت جهانی (WHO) مراقبت در منزل را اینگونه تعریف می کند: «هر نوع مراقبتی که به افراد بیمار در خانه شان داده می شود، از جمله فعالیت های جسمی، روانی و اجتماعی و تسکینی». مراقبت در منزل ممکن است همه چیز را از حمایت ۲۴ ساعته گرفته تا کمک های دوره ای با کارهای نسبتا ساده مانند کمک های خانگی برای سالمندان ضعیف و بزرگسالان دارای معلولیت یا مراقبت های پس از ترخیص را پوشش دهد.

مقدمه و هدف

هدف از پژوهش حاضر بررسی هزینه اثربخشی خدمات مراقبت در منزل میباشد و بدنبال آن آیا مراقبت در منزل میتواند یک جانشین برای مراقبت های بیمارستانی بدون افزایش هزینه ها و با حفظ کیفیت باشد؟.

پژوهش حاضر مطالعه‌ای مروری است که از طریق جستجو در منابع علمی معتبر از جمله Elsevier، ScienceDirect، Pubmed، Google Scholar و سایر منابع اطلاعاتی فارسی نظیر Magiran و SID انجام گرفته است. جستجوی مقالات انگلیسی از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۲ و مقالات فارسی از سال ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۱ با استفاده از کلید واژه‌هایی چون Home care و Cost effectiveness و Hospital care و برای جستجو در منابع فارسی از کلید واژه‌های مراقبت در منزل، هزینه اثربخشی و مراقبت‌های بیمارستانی استفاده شد.

در این مطالعه نهایتاً تعداد ۲۳ مقاله مورد بررسی قرار گرفتند. اکثر مطالعات بر مقرون به صرفه بودن HCS در مقابل خدمات داخل بیمارستانی تأکید داشتند. مراقبت در منزل ویژگی های خاصی از جمله ارائه خدمات در منزل، بهبود دسترسی به خدمات، کاهش دفعات و زمان بستری در بیماران مزمن، پیشگیری از بستری های غیر ضروری، کاهش خطر ابتلا به عفونت های بیمارستانی، افزایش آسایش و رضایت بیمار، ایمنی برای بیماران و خانواده های آنان، کاهش هزینه های بستری برای بیماران و سیستم بهداشتی، بازگشت سریعتر بیمار به زندگی عادی، تسریع در ترخیص از بیمارستان و افزایش گردش تخت های بیمارستانی دارد که منجر به صرفه جویی در هزینه های کلی مراقبت سلامت گردیده است. این شیوه از ارائه خدمت میتواند در مواردی به عنوان جایگزین مناسبی برای برخی از خدمات بیمارستانی محسوب شود. نتایج دو مورد از این ۲۳ مطالعه نتایج متفاوتی را در رابطه با نسبت هزینه اثربخشی مراقبت در منزل به بیمارستان گزارش کردند، اثربخشی مراقبت در منزل میتواند به نتایج سلامت بهتری دست یابد، اما به احتمال زیاد منجر به صرفه جویی در هزینه ها نمی شود. چرا که مراقبت در منزل هزینه های مستقیم بیشتری نسبت به مراقبت های بیمارستانی به دلیل محدودیت هایی مانند ناهمگونی مداخلات موجود در مطالعات، سطوح مختلف ناتوانی بیماران، دیدگاه های متفاوت نسبت به ارزیابی اقتصادی و تفاوت در سیستم های بهداشت و درمان کشورها دارد.

مطالعه قادری و همکاران در سال (۱۳۹۳) نشان داد سیستم مراقبت در منزل برای بیماران سکته مغزی جانشین مناسبی برای بستری شدن این بیماران در بیمارستانها است و این مسئله با توجه به مشکل ایران در کمبود تخت و بیمارستانها از اهمیت بیشتری برخوردار است. میانگین میزان هزینه خدمات سلامت در مراقبت در منزل ۳/۶۹۸/۰۰۰ ریال بود در صورتی که در بیمارستانها ۷/۲۶۴/۰۰۰ ریال میباشد که بیانگر بالا بودن آن نسبت به مراقبت در منزل است. نتایج بدست آمده از پرسشنامه SF36 نشان داد که میانگین اثربخشی مراقبت در منزل ۰/۴۹ بیشتر از میانگین آن برای بستری در بیمارستان که ۰/۴۶ میباشد، است. در مطالعه ای که توسط یوجوتانگ در سال ۲۰۱۹ با هدف مقایسه مدل (مراقبت پس از حاد) PAC بستری فعلی با یک مدل جدید PAC مبتنی بر خانه در هزینه اثربخشی و بهبود عملکردی برای بیماران سکته مغزی در تایوان انجام شد، نشان داد مجموع هزینه توانبخشی در گروه PAC خانگی ارزان تر بود، و از نظر هزینه اثربخشی در گروه بیماران بستری 164.661 ± 152.474 دلار و در گروه خانگی 48.184 ± 35.018 دلار آمریکا است ($p < 0.001$) PAC خانگی مقرون به صرفه تر از PAC بستری برای توانبخشی سکته مغزی است.

در مطالعه دیگر که توسط سرتیپیسوخو با هدف مقایسه هزینه ها و اثرات یک برنامه توانبخشی در منزل در مقابل مراقبت های بیمارستانی مرسوم برای بیماران سکته مغزی ایسکمیک در تایلند در سال ۲۰۱۰ انجام شد، نشان داد که مراقبت در منزل هزینه های مستقیم بیشتری نسبت به مراقبت های بیمارستانی مرسوم دارد. در عین حال می تواند در کاهش ناتوانی بیماران موثرتر باشد

یافته های مطالعه شریف آذر و همکاران (۱۳۹۵) نشان داد که هزینه مراقبت از کودکان مبتلا به فلج مغزی در روش مراقبت در منزل از روش مراقبت در مراکز درمانی کمتر بود. همچنین مقادیر تمامی اقلام هزینه های مستقیم درمانی و توان بخشی در روش مراقبت در مراکز درمانی بیشتر از روش مراقبت در منزل است. مطالعات نشان داد که روش مراقبت در منزل علاوه بر صرفه جویی اقتصادی، باعث افزایش رضایت بیماران، افزایش کیفیت خدمات سرویس دهی مطلوب و به هنگام، کاهش خطاهای پزشکی و حوادث ترافیکی میشود. ، لذا پیشنهاد دادند روش مراقبت در منزل به عنوان راهبرد مناسب و مقرون به صرفه تر و جایگزین برای کودکان مبتلا به فلج مغزی در نظر گرفته شود.

جی. تورنتون و همکاران در مطالعه خود با هدف ارزیابی هزینه اثربخشی در مقایسه با درمان خانگی و بیمارستانی با آنتی بیوتیک های داخل وریدی برای تشدید تنفسی در بزرگسالان مبتلا به فیروز کیستیک (CF) که در انگلستان انجام شده بود به این نتیجه رسیدند که که درمان با آنتی بیوتیک های داخل وریدی در بیمارستان در مقایسه با درمان خانگی مؤثرتر، اما گران تر است. درمان در بیماران بیمارستانی (۵۸.۸٪) بیشتر از بیماران خانگی (۴۲.۶٪) "مؤثر" تلقی شد. هزینه بالاتر درمان بیمارستانی ناشی از هزینه اقامت در بیمارستان است.

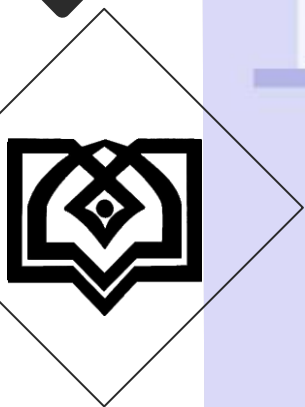
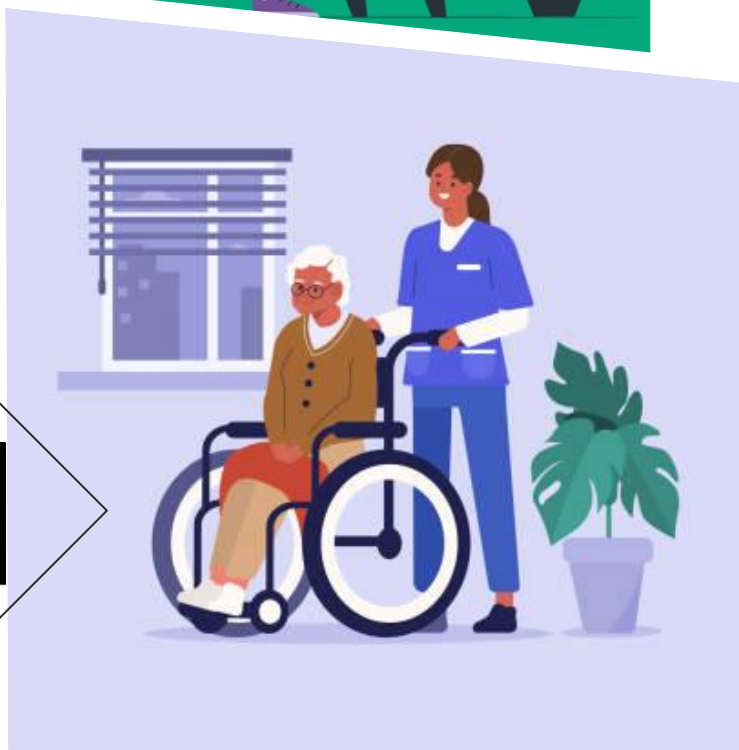
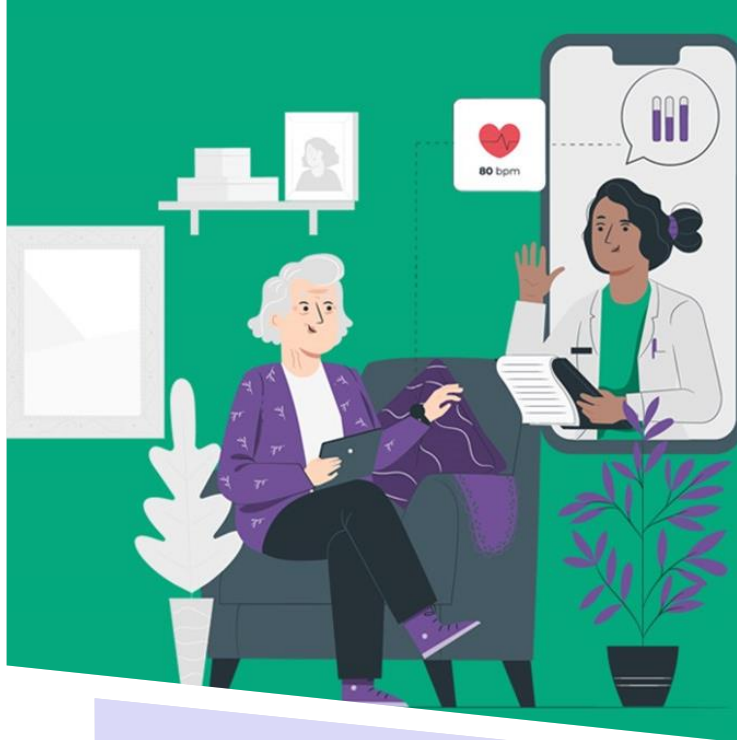
نتیجه گیری

مطالعات حاضر نشان داد مراقبت در منزل یک جایگزین ایمن و مقرون به صرفه نسبت به مراقبت های بیمارستانی است و به دلیل مزایای متعدد اقتصادی، اجتماعی و مراقبتی منحصر به فردی که دارد به احتمال زیاد یک جانشین واقعی برای بستری بیمارستانی است و میتواند بسیاری از هزینه های نظام سلامت را کاهش دهد بنابراین توسعه طرح مراقبت در منزل در عصر حاضر از نیازهای مهم و ضروری جوامع در حال توسعه و ایران میباشد. مراقبت در منزل بر اساس برخی شاخص ها مانند شاخص بارتل، شاخص mRS، کیفیت زندگی، مرگ و میر و بستری شدن در بیمارستان، گزینه مقرون به صرفه تری نسبت به مراقبت های بیمارستانی برای بیماران مزمن و سالمند است با این حال، برخی از موارد استثنا برای این نتیجه گیری وجود دارد با توجه به برخی محدودیت های مطالعات و تفاوت در نظام سلامت در کشورهای مختلف، تحقیقات بیشتری با توجه به شرایط هر کشور و بر اساس آزمایشات بالینی مورد نیاز است بنابراین در برخی موارد نمیتوان نتایج را به سایر سیستم های سلامت تعمیم داد. مثلاً نتایج در نظام سلامت ایالات متحده را نمی توان به سیستم های اروپایی تعمیم داد، زیرا تفاوت قابل توجهی بین این ۲ از نظر سیستم های بهداشتی، منابع مالی و سیستم های پرداخت مشارکتی وجود دارد. به طور کلی مطالعات موید این مطلب میباشد که مراقبت در منزل هزینه اثربخش تر، ارزان و اقتصادی تر از خدمات کلینیکی و بیمارستانی است بنابراین توسعه مراقبت در منزل امروزه از نیازهای بسیار مهم و ضروری جوامع در حال توسعه و ایران میباشد.

پیشنهادهات

پیشنهاد میشود که خدمات مراقبت در منزل به بخشی از سیستم اصلی ارائه مراقبت ملی تبدیل شود. نظام سلامت به جای پزشک محوری که مدیریت سیستم سلامت را با چالش مواجه کرده به سمت جامعه محوری پیش رود. در این راستا به نقش پرستاران و ماماها باید بیشتر توجه کرد و تمهیدات لازم برای آموزش و جذب و به کارگیری نیروی متخصص، اندیشیده شود. برای موفقیت بیشتر این طرح باید زیرساخت ها و منابع آن فراهم شود ، تجهیزات پزشکی و مسائل بیمه ای آن توجه شود. پیشنهاد میشود اگه بیمه درمانی جامعه نگر باشد و یا بیمار بسته های حمایتی با سطوح مختلف مراقبت در منزل دریافت کنند تا بیمار از نظر مالی حمایت شود بسیاری از مشکلات حل میشود. با مطالعه و تحقیقات بیشتر و آموختن تجربیات سایر کشورها با در نظر داشتن تمامی ویژگی های فرهنگی اجتماعی جامعه ایران می توان منجر به کاهش شکاف بزرگی که در این زمینه بین ایران و کشورهای توسعه یافته وجود دارد استفاده کرد.

با تشکر از
توجه شما

—